

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2016/1 BTL 214 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet (Afvikling af timebaseret afgiftsfritagelse for elektricitet produceret på VE- anlæg)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet (Afvikling af timebaseret afgiftsfritagelse for elektricitet produceret på VE-anlæg)

[af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt)]

1. Ændringsforslag

Energi-, forsynings- og klimaministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. maj 2017 og var til 1. behandling den 29. maj 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget.

Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og energi-, forsynings- og klimaministeren sendte den 22. maj 2017 dette udkast til udvalget, jf. EFK alm. del – bilag 234. Den 24. maj 2017 sendte energi-, forsynings- og klimaministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget og den 10. juli 2017 supplerende høringssvar.

Lovforslaget blev den 2. juni 2017 sendt i fornyet høring, og energi-, forsynings- og klimaministeren orienterede samme dag udvalget herom. Den 16. august 2017 sendte energi-, forsynings- og klimaministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Miljøorganisationen VedvarendeEnergi,
Solar Lightning Consultants ApS og
Viasol A/S.

Energi-, forsynings- og klimaministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Solar Lightning Consultants ApS mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 33 spørgsmål til energi-, forsynings- og klimaministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret bortset fra spørgsmål 32 og 33, som forventes besvaret inden 2. behandling.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Enhedslistens, Alternativets, Radikale Venstres og SF's medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Det er skadeligt for både den grønne omstilling og erhvervsudviklingen, når der føres »stop and go-politik«. Det aktuelle indgreb rammer solcellebranchen og solcelleejere i erhverv og almene boliger med kort varsel og i realiteten med tilbagevirkende kraft.

Det er dybt kritisabelt, at lejerne i de almene boliger ikke fremover – som det ellers var politisk aftalt – kan tage del i den grønne omstilling og sætte solceller på taget på linje med eksempelvis parcelhusejerne. Ligeledes vil indgrebet betyde, at rigtig mange butikker og lign. vil få forringet deres investering, selv om den er foretaget for længe siden og under andre forudsætninger. Det er ganske enkelt ikke rimeligt, og de ustabile rammevilkår fører til større usikkerhed omkring investeringerne i vedvarende energi, hvilket igen gør omstillingen dyrere.

Baggrunden for regeringens lovforslag er, at solceller falder meget hurtigt i pris. Det er selvsagt en positiv udvikling, som betyder, at solceller kan spille en stadig større rolle i fremtidens energisystem. Så meget desto mere ærgerligt finder vi det, at regeringen med dette lovforslag igen skaber usikkerhed på markedet for solceller og dermed er med til at undergrave det, der ellers kunne udgøre en væsentlig del af et omkostningseffektivt fremtidigt energisystem.

Regeringen hævder, at udviklingen på solcelleområdet nødvendiggør ændringer, men foreslår et hast-indgreb, der desværre ikke for alvor løser problemerne, selv om det har betydelige negative konsekvenser for dem, der rammes. Regeringen burde i stedet langt tidligere have fremlagt afgifts- og tilskudsanalysen og på den baggrund have indbudt til forhandlinger om en hensigtsmæssig indretning af afgiftssystemet og den fremtidige udvikling på solcelleområdet. Den diskussion indgår vi i sagens natur gerne i.

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker herudover, at lovforslaget er endnu et af regeringens mange indgreb, der har til formål at bremse dansk udbygning af solceller og tilmed under falsk dække af EU's statsstøttere regler.

Igen og igen er der sat barrierer op mod solcelleudbygningen, angiveligt fordi skiftende regeringer eller nok rettere Finansministeriet ikke ønsker, at borgerne selv kan producere deres egen strøm, hvorved staten mister indtægter fra energiafgifter og moms. I stedet for at løse denne udfordring blokeres for, at private, kommuner, landsbyer og almene boligforeninger kan etablere anlæg.

Helt tilbage i 2012 blev det eksempelvis aftalt, at almene boligforeninger skulle have mulighed for at etablere solceller. Men igen og igen er fastsættelsen af regler herom trukket i langdrag. Senest er det kommet frem, at Energinet.dk i foråret 2017 fremlagde en model for virtuel nettoafregning af solceller i almene boligforeninger, som afveg fra den model, som BL (Boligselskabernes Landsforening) og Energistyrelsen havde drøftet, som ministeren havde støttet, og som blot skulle finpudses af en arbejdsgruppe nedsat i 2015. Der er nu gået 5 år, hvor det er lykkedes regeringen at forhindre udmøntning af solcelleaftalen fra 2012, og med dette lovforslag lukkes nu helt ned for virtuel afregning.

Som vi har set tidligere, anvendes der igen tvivlsomme argumenter for dette nye indgreb mod solcelleudbygningen.

Det hævdes, at solcelleudbygningen frem til 2020 vil blive så stor, at vi er nødt til at lave et indgreb nu for at hindre en for stor udbygning i forhold til forventet i energiaftalen. En ting er, at energiaftalen ikke indeholdt et løft for solcelleudbygning, men alene en forventet fremskrivning på et tidspunkt, hvor solceller slet ikke havde det potentiale, som senere viste sig muligt. I stedet for at udnytte denne gunstige situation for solcelleudbygning, bruges måltallet i energiaftalen som bremseklods. Noget andet er så, at der fra mange sider er rejst kritik af den fremskrivning, som ministeriet har lavet over den forventede

udbygning frem til 2020. Derfor burde et indgreb i det mindste afvente, at man når »loftet«, frem for som nu at være et indgreb, der er baseret på en tvivlsom forventning.

Som det fremgår af høringsnotatet, har Skatteministeriet som led i forarbejdet til lovforslaget undersøgt mulighederne for at undtage de eksisterende anlæg, »men henset til EU's statsstøttere regler, har der været begrænsede muligheder for undtagelsen, hvorfor lovforslaget kun undtager de små private anlæg«, som Skatteministeriet har formuleret det.

Grundlaget for ikke at undtage f.eks. anlæg i almene boliger er således en påstået konflikt mellem de nuværende regler om afgiftsfritagelse og EU's statsstøttere regler. Som det fremgår af en række spørgsmål og svar, viser det sig, at dette alligevel ikke er tilfældet. Enhedslisten mener, at regeringen således misbruger statsstøttere reglerne for at fremme egne interesser. Det er langt fra første gang, at vi ser regeringsmagten bruge påståede problemer med statsstøttere regler til at blokere for tiltag, som man er imod, og i stedet fremmer egne politiske mål.

Regeringen afviser gang på gang de såkaldte de minimis-regler, en bagatelgrænse, som betyder, at såfremt en støtte holder sig under et vist niveau, skal det ikke betragtes som statsstøtte efter EU-regler.

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 19, beklager Skatteministeriet at have givet forkerte oplysninger i svaret på Enhedslistens første spørgsmål om de minimis-reglerne (spørgsmål 11), og det erkendes, at de minimis-reglerne rent faktisk kan bruges ved denne form for afgiftsfritagelser, som lovforslaget vil gribe ind over for. Derfor ændres hele argumentationen for lovændringen til, at det er »vanskeligt at kontrollere og håndhæve«, hvilket betyder, at hele lovforslaget dermed ikke bygger på jura, men er en rent politisk stillingtagen. Hele grundlaget for lovforslaget bygger således på en forkert udlægning af statsstøttere reglerne.

Enhedslisten har endvidere i svaret på spørgsmål 20 fået bekræftet, at først når et anlæg er på 388 kW, vil det overskride bagatelgrænsen for statsstøttere regler. Dermed kan vi konkludere, at hele indgrebet bygger på et falsk grundlag, og at stort set alle eksisterende solcelleanlæg vil kunne undtages fra lovændringen og fortsat modtage afgiftsfritagelsen, uden at det er i strid med EU's statsstøttere regler.

Enhedslisten har endvidere med spørgsmål 18 ønsket belyst, om det ikke er muligt at skelne mellem solcelleanlæg, der er knyttet til boliger uden erhverv, og anlæg der er knyttet til boliger med blandet bolig/erhverv, således at større anlæg (større end 6 kW) i rene boliger (f.eks. på grund af en varmepumpe) kan friholdes for ændringen. Ud over at der også her fejlagtigt henvises til statsstøttere reglerne, argumenteres der imod denne friholdelse, fordi der kan være ejendomme, der er registreret med et erhvervsmæssigt elforbrug, uden at der rent faktisk bruges el til erhvervsformål. Dette er dog udenomssnak, fordi forslaget er at friholde dem, som ikke er registreret med elforbrug til erhverv, og modsat konklusionen i svaret kan dette således godt lade sig gøre.

Enhedslisten anbefaler, at lovforslaget helt trækkes tilbage, da det således hviler på forkerte forudsætninger.

I kommentaren til materialet fra Solar Lightning Consulting ApS anerkender ministeren, at sol og vind komplementerer hinanden i et energisystem. Men herefter drages den forkerte konklusion, at markeds kræfter er meget bedre end politikere til at finde den rigtige balance i energisystemet. Forskere har anbefalet, at med den megen vindenergi i elforsyningen i Danmark vil 20 pct. solenergi i elforsyningen være et rimeligt mål. Kombineres 20 pct. solcellestrøm med et begrænset ellager, kan overskuddet af el i visse perioder reduceres væsentligt. Med de nuværende 2,5 pct. el fra solceller i elforsyningen er der god grund til at fremme udbygningen af solceller.

Lovindgrebet mod solceller er medvirkende til at undergrave tilliden til de politisk bestemte vilkår for vedvarende energi. Og lovforslaget vil desværre medføre, at flere vil vælge løsninger, hvor solceller kombineres med egne batteriløsninger, i stedet for at det fælles elnet bruges til afsætning af overskudsstrøm.

Vi har brug for, at flere deltager i den bæredygtige omstilling til hurtigst mulig omstilling til 100 pct. vedvarende energi og dermed kan bidrage til den reduktion af CO₂-udledningen, som er målet i Parisaftalen.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af energi-, forsynings- og klimaministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I det under nr. 3 foreslåede § 2, stk. 5, ændres »en egenproducents elproduktionsanlæg, som er nævnt i stk. 3,« til: »elproducentens (egenproducentens) elproduktionsanlæg,«.
[Præcisering af lovforslagets begrebsanvendelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås at begrænse elafgiftslovens fritagelse for afgift af elektricitet for visse elproducenters elproduktionsanlæg. Den gældende afgiftsfritagelse fremgår af elafgiftslovens § 2, stk. 3 og 4, som anvender begrebet elproducenten.

Det vil kunne give anledning til uklarhed som noget nyt at benytte begrebet egenproducent i indledningen til det foreslåede stk. 5 i elafgiftslovens § 2 i tilknytning til afgiftsfritagelsen i elafgiftslovens § 2, stk. 3. Begrebet egenproducent har dog samme indhold som begrebet elproducent i forbindelse med afgiftsfritagelsen. Det foreslås derfor, at det præciseres, at en egenproducent er en elproducent.

Mikkel Dencker (DF) Dorte Ullemose (DF) Ib Poulsen (DF) Pia Adelsteen (DF)

Jan Rytkjær Callesen (DF) Claus Kvist Hansen (DF) Thomas Danielsen (V) fmd.

Jacob Jensen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Marcus Knuth (V)

Carl Holst (V) Carsten Bach (LA) Villum Christensen (LA) Orla Østerby (KF)

Lars Aslan Rasmussen (S) Bjarne Laustsen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Jens Joel (S)

Kirsten Brosbøl (S) Lea Wermelin (S) nfmd. Karin Gaardsted (S) Søren Egge Rasmussen (EL)

Maria Reumert Gjerding (EL) Christian Poll (ALT) Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV)

Pia Olsen Dyhr (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 214

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra energi-, forsynings- og klimaministereren
2	Henvendelse af 24/5-17 fra Miljøorganisationen VedvarendeEnergi
3	Henvendelse af 1/6-17 fra Viasol A/S
4	Orientering om fornyet høring over lovforslaget, fra energi-, forsynings- og klimaministereren
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Supplerende høringssvar, fra energi-, forsynings- og klimaministereren
7	1. udkast til betænkning
8	Høringssvar og høringsnotat vedrørende fornyet høring over lovforslaget, fra energi-, forsynings- og klimaministereren
9	Materiale fra Solar Lightning Consultants ApS i forbindelse med foretræde for udvalget den 17/8-17
10	Henvendelse af 21/8-17 fra Viasol A/S
11	Materiale fra Solar Lightning Consultants ApS som opfølgning på foretræde for udvalget den 17/8-17
12	Ændringsforslag fra energi-, forsynings- og klimaministereren
13	2. udkast til betænkning
14	Henvendelse af 31/8-17 fra Solar Lightning Consultants ApS

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 214

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 24/5-17 fra Miljøorganisationen VedvarendeEnergi, til energi-, forsynings- og klimaministereren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en oversigt over de forskellige tilskudsordninger, der har været over tid, de omfattede anlæg og over, hvilke eksisterende anlæg der får forringede vilkår som følge af lovforslaget, til energi-, forsynings- og klimaministereren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilke eksisterende solcelleanlæg, ud over de 85.700 anlæg i husholdninger, der ikke får forringet deres vilkår før 2032, til energi-, forsynings- og klimaministereren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvor stor en del af reduktionen af merudbygningen med nye solcelleanlæg der kan henføres til den almene boligsektor, til energi-, forsynings- og klimaministereren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor lovforslaget ikke er blevet sendt i høring hos Boligselskabernes Landsforening (BL), til energi-, forsynings- og klimaministereren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorvidt nuværende og kommende solcelleanlæg, der overgår til øjebliksafregning, vil kunne lagre den producerede elektricitet

- på batterier og dermed undgå at betale afgifter og moms, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om antagelsen om, at egetforbruget for et alment anlæg på 70 kW vil falde fra 60 pct. til 50 pct. ved overgang fra time- til øjebliksafregning, er en udokumenteret antagelse, og at tallet lige så godt kan være 5 eller 20 procentpoint lavere, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om et typisk solcelleanlæg i den almene boligsektor har et egetforbrug på 80 pct. som følge af et begrænset tagareal i forhold til antal husstande, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvorfor der i 2020 forventes at være 1.350 MW solceller, når der i marts 2017 kun er 855 MW og opsætningen af solceller har haft en faldende tendens med 181 MW i 2015, 71 MW i 2016 og 7,3 MW i de første fire måneder i 2017, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om karakteristikken af VE-anlæg med effekt højere end 6 kW i husholdninger er dækkende, hvis solcelleanlægget dækker husstandens forbrug, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om en nærmere forklaring på, hvad der menes med »begrænsede muligheder« for undtagelse, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvor stort et solcelleanlæg skal være for at være omfattet af EU's statsstøtteregler, og hvor mange af de eksisterende anlæg der falder ind under de minimis-reglerne, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om statsstøttereglerne, hvis lovforslaget alene berører solcelleanlæg, som er omfattet af de minimis-reglerne, så ikke gælder og det derfor står Folketinget frit for at undtage alle eksisterende anlæg og/eller kommende anlæg i almene boligforeninger, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvorfor ministeriet skriver, det benytter den seneste fremskrivning, når dette ikke er tilfældet, om, hvor vurderingen på 1.350 MW stammer fra, og om, på hvilken måde ministeriet mener dette er det mest retvisende billede på en forventet udbygning frem til 2020, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om udarbejdelse af en årlig sammenligning af afgiftstab, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kommentar til henvendelse af 1/6-17 fra Viasol A/S, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren var bekendt med Energinet.dk's planer om at indføre nye regler for afregning af elektricitet fra solceller, da svaret på spørgsmål 3 blev oversendt, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå

- 18 Spm., om det ikke er administrativt forholdsvis enkelt at skelne mellem anlæg, der er knyttet til bolig med erhverv og til bolig uden erhverv, således at boliger uden erhverv med anlæg over 6 kW kan friholdes, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren er enig i, at EU's regler ikke kræver en præcis værdiansættelse som anført i svaret på spørgsmål 11, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om eksempler på, hvor stort et solcelleanlæg skal være under optimale forhold, før den årlige afgiftsfritagelse maksimalt overskrider en øvre grænse på 0,5 mio. kr. årligt, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren kan bekræfte, at Europa-Kommissionen i en fransk sag har vurderet, at samhandlen ikke bliver påvirket, når eksempelvis afgiftsfritagelser er begrænset til små virksomheder, der udelukkende udøver aktiviteter på et lokalt marked, og som holder sig under de minimis-grænsen, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren vil oversende en beregning af, hvor stor en afgiftsfritagelse et solcelleanlæg maksimalt årligt vil kunne få under optimale driftsforhold, såfremt der er tale om et solcelleanlæg på henholdsvis 10 kW, 100 kW, 300 kW og 1.000 kW, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om anmodning om, at tabellen i svaret på spørgsmål 15 suppleres med en ny tabel, der angiver de tilsvarende tal, men alene den andel af beløbene, der er ufinansierede, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvorvidt virtuel nettoafregning af solceller i almene boligforeninger kunne implementeres inden for den gældende lovgivning, jf. oplysningerne i bladet Boligen, nr. 7-8, 2017, og hvorfor endelige regler herfor ikke er blevet implementeret i forlængelse heraf, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om muligheder for, at eksisterende solcelleanlæg, som havde udsigt til at blive omfattet af den virtuelle nettoafregning, fritages for lovforslagets krav om øjebliksafregning, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvorvidt der i efteråret 2015 blev nedsat en arbejdsgruppe, som skulle finpudse de sidste detaljer for virtuel nettoafregning af solceller i almene boligforeninger, og om, hvilke ministerier og organisationer der var repræsenteret i denne arbejdsgruppe, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om årsagen til, at arbejdsgruppen ikke i løbet af 2016 udsendte klare retningslinjer for virtuel nettoafregning af solceller i almene boligforeninger, og om, hvilke problemstillinger der forsinker udarbejdelsen, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå

- 28 Spm. om, på hvilken baggrund Energinet.dk i foråret 2017 fremlægger en model for virtuel nettoafregning af solceller i almene boligforeninger, som afviger fra den model, som BL og Energistyrelsen havde drøftet, som ministeren havde støttet, og som blot skulle finpudses af arbejdsgruppen, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om kommentar til materiale fra Solar Lightning Consultants ApS i forbindelse med foretræde for udvalget den 17/8-17, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om kommentar til henvendelse af 21/8-17 fra Viasol A/S, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om kommentar til yderligere materiale fra Solar Lightning Consultants ApS i forbindelse med foretræde den 17/8-17, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvorvidt ministeren var bekendt med Energinet.dk's planer, da svaret på spørgsmål 3 oversendes til Folketinget, jf. spørgsmål 17, til energi-, forsynings- og klimaministeren
- 33 Spm. om kommentar til henvendelse af 31/8-17 fra Solar Lightning Consultants ApS, til energi-, forsynings- og klimaministeren